Společnost
pro církevní právo

ZRCADLO CÍRKVE

10/2021/1

Aktuality Společnosti pro církevní právo
Praha – Brno – Olomouc – Stříbro

1. října 2021 | 12. ročník

Účastníci letního křesťanského tábora pro děti v refektáři kláštera Zásmuky.
Participants of the summer Christian camp for children in the refectory of the Zásmuky priory (Middle Bohemia). Foto Ignisio z.s.

Duchovní správa právníků v Praze

Zahájení akademického roku

Zveme všechny studenty, učitele i zaměstnance všech pražských vysokých škol *na mši svatou* u příležitosti zahájení nového akademického roku v kostele *Nejsvětějšího Salvátora*, farním chrámu pražské akademické farnosti, naproti Karlovu mostu. Mši svatou v úterý 5. října 2021 od 18:00 celebruje Mons. Tomáš Halík, koncelebrují kněží farnosti i působící na pražských vysokých školách. Mši svatou doprovodí Salvátorská schola. Po mši následuje neformální setkání na *Studentském nádvoří Klementina*. Více viz příloha tohoto Zrcadla církve.

Katolická mládež katolickým dětem

Když jsme byli v roce 2016 poprvé dotázáni, zda by naše „spolčo“ nechtělo dělat vedoucí na farním táboře farnosti sv. Antonína v Holešovicích, bez váhání jsme souhlasili, aniž bychom věděli, co přesně to znamená a kam až se dostaneme. Tak přesně na toto jsme vzpomínali, když jsme se letos již po šesté na konci srpna scházeli s dětmi na nádraží a chystali se vyrazit na další týden plný přírody, zábavy, dobrodružství a sportovního i duchovního programu.

Kaplan R. D. Jiří Zeman slouží mši svatou v kostele sv. Františka Serafinského v Zásmukách.

Během uplynulých let jsme vyzkoušeli spoustu krásných lokací, mimo jiné například bývalou školu v Hrádku u Vlašimi nebo klášter ve Svaté Dobrotivé v Zaječově. Letos v létě jsme se vydali na místo nové – do památného kláštera v Zásmukách.[1] Ten nás očaroval obrovskou, perfektně udržovanou klášterní zahradou, kterou jsme ale bohužel vlivem počasí nevyužili tolik, co by si zasloužila – celý týden nám totiž propršel.

Srpen 2021: program v refektáři (jídelně) kláštera v Zásmukách.

Den začínal mší svatou, která se těšila enormní oblibě a velké účasti. Zásluhu na tom měl náš holešovický kaplan Jiří Zeman, známý též pod skautským jménem Skřítek, který s námi celý týden na táboře trávil. Následoval klasický táborový program (budíček, rozcvička, snídaně, program, oběd…).

Nechyběla samozřejmě ani noční bojovka, celodenní puťák, a pro starší děti dokonce dvoudenní výlet do Kutné Hory s návštěvou kostnice, katedrály, podzemí a následným přespáním na bývalé faře v Tuklatech. Zlatým hřebem týdne bylo opékání na ohni, hra na kytaru a zpívání u táboráku – a měli jsme obrovské štěstí, že alespoň tento večer nepršelo a všichni si ho náramně užili.

[1] Vzpomeňme, že v budově františkánského kláštera v Zásmukách nacisté zřídili v roce 1940 internační tábor pro české katolické kněze, kterých zde bylo vězněno asi 80, z toho 60 zde zahynulo. Mezi zahynuvšími byl smíchovský arciděkan Mons. Jan Pauly. Poznámka redakce.

Závěrečný táborák v klášteře v Zásmukách.

Od prvního tábora se počet dětí i vedoucích více než zdvojnásobil. Děti s námi jezdí opakovaně a dorůstají další. Postupně se přidávají i děti z ostatních farností, nebo i děti z nevěřícího prostředí, které mají na táboře kamarády. Ty děti, které jsou na tábor již moc velké, zapojujeme do organizace dalších táborů a akcí, které náš spolek Ignisio z.s. pořádá (výlety, víkendovky apod.) a dává nám to obrovský smysl. Je krásné pozorovat nová přátelství, která přetrvávají i dlouho po táboře, a vidět růst osobnostně i duchovně další generaci, která, doufáme, bude jednou v tradici táborů pokračovat po nás.

Tomáš Grundza, tajemník Společnosti pro církevní právo,
vedoucí tábora
Foto: archiv Ignisio z.s.

Místní skupina v Praze

Ochrana životního prostředí a křesťanství

1. září jsme oslavili *Světový den modliteb za péči o stvoření*, mezinárodní den zaměřený na ochranu životního prostředí, kterým se zahajuje ekumenický měsíc věnovaný modlitbě a činům pro zlepšení našeho životního a sociálního prostředí. Katolická církev se k oslavám tohoto dne připojuje od roku 2015, kdy papež František vydal encykliku *Laudato si'*. V ní poukazuje na nutnost chránit neocenitelné přírodní dary a bohatství a neničit je na úkor ekonomických zájmů a konzumu.

V souvislosti s tématem ochrany životního prostředí a péče o přírodu nás velmi potěšil článek *O stvoření se staráme společně*, který vyšel v Katolickém týdeníku č. 35. V římskokatolické farnosti *Blansko*, ve farní zahradě, se totiž farníci, ale nejen oni, mohou setkat a vzájemně se starat o ovce, slepice a včelí úly. Pečují také o zeleninové záhony. Díky obětavosti místního farního společenství, v čele s farářem R. D. Mgr. Jiřím Kaňou, mohlo vzniknout pěkné místo, kde se děti i dospělí učí vzájemné lásce ke zvířatům i lidem, společnou prací se seznamují a prohlubují vztahy a sem tam si odnesou i nějaké to vejce či sklenici medu.

Zvířátka oživují farní zahrady i na mnoha dalších místech napříč naší zemí. Například na faře v *Ostravě-Třebovicích* najdeme ovce (ty dle slov tamního faráře působí hlavně jako „živé sekačky"), slepice a králíky.

Poněkud neobvyklý druh zvířat je k vidění na farní zahradě v *Protivanově* na Prostějovsku, kde kromě zvířat, pro naši zemi tradičních, chovají také dva klokany.

Vedle kostela Panny Marie Vítězné a svatého Antonína Paduánského *v Praze na Malé Straně* karmelitáni chovají včely, které vylétávají hlavně do petřínských sadů.

V hlavním městě se můžeme se zvířátky setkat také ve farnosti ve *Stodůlkách*, kde již dávno chová králíky a slepice jeden z našich předních odborníků na liturgiku, bývalý papežský ceremonář R. D. PhDr. Radek Tichý, Ph.D., SLD. Pomáhají mu v tom i jeho kaplani.

Práce se zvířaty přináší ztišení, učí nás trpělivosti a citlivosti. Vedle materiálního užitku, který zvířata přinášejí, plní i terapeutické a sociální funkce a přibližují člověka více k přírodě, blíže k Bohu. Například včely svou prací a obětavostí plní nezastupitelnou funkci v přírodě, ale mají také symbolický význam, který je reflektován i v křesťanském umění. Při čtení a výkladu Bible může chovatelská zkušenost pomoci pochopit mnohá podobenství, která jsou často zasazena právě do zemědělského či chovatelského prostředí.

Důležitost ekologie, úcty ke všemu živému a připomenutí, že křesťanství souvisí s ochranou životního prostředí a bere jej vážně, to vše bylo také tématem 81. večera Společnosti pro církevní právo s názvem *Ekologie, křesťanství a právo*, na který rádi vzpomínáme. Slavnostní večer se konal 19. února 2019 v reprezentačním sálu Právnické fakulty Univerzity Karlovy.

Se svými příspěvky vystoupili RNDr. Jiří Nečas, matematik z Vysoké školy ekonomické v Praze, doc. JUDr. Vojtěch Stejskal, Ph.D., z Katedry práva životního prostředí Právnické fakulty Univerzity Karlovy a Matouš Horák, majitel statku v Přešíně (západní Čechy). Následovala živá diskuse nad aktuálními otázkami ochrany životního prostředí.

RNDr. Jiří Nečas přednáší na večeru SPCP o ekologii.

Foto Antonín Krč

Podporujeme výzvy Svatého otce Františka, abychom se zamysleli nad svým životním stylem a jeho dopady a vyvodili z toho důsledky. Chraňme životní prostředí, které nám bylo darováno, a pečujme o něj!

Jakub Nagy

JUDr. Adam Csukás úspěšně obhájil disertační práci z církevního práva

Ve čtvrtek 30. září 2021 obhájil na Právnické fakultě Univerzity Karlovy *JUDr. Adam Csukás*, dosavadní prezenční doktorand v oboru církevního práva na Katedře právních dějin Právnické fakulty Univerzity Karlovy (PF UK), právník v Ústřední církevní kanceláři Českobratrské církve evangelické, člen pracovního výboru Společnosti pro církevní právo a bývalý redaktor Revue církevního práva, svou disertační práci na téma *Právní řád Českobratrské církve evangelické – dějiny a současnost* a získal titul Ph.D.

Vedoucím disertační práce byl doc. Záboj Horák, oponenty prof. Jiří Rajmund Tretera a doc. JUDr. Stanislav Přibyl. Komisi předsedal doc. Petr Bělovský, z Katedry právních dějin PF UK, protokol z obhajoby vyhotovil JUDr. Václav Dvorský, doktorand v oboru římského práva na téže katedře.

JUDr. Adamu Csukásovi, Ph.D., k tomuto úspěchu srdečně gratulujeme!

S vybranými částmi disertace se budou moci čtenáři seznámit již na podzim v právě připravovaném č. 85–4/2021 Revue církevního práva. Knižní vydání celé disertace připravuje známé evangelické nakladatelství *Mlýn* v Jihlavě.

Místní skupina v Olomouci

Polští kanonisté zasedali v Sandoměři

Ve dnech 8. – 10. září 2021 se v Sandoměři konala každoroční konference a valné shromáždění Stowarzyszenia Kanonistów Polskich (SKP). Účastníci byli ubytováni v tamějším slavném kněžském semináři a exercičním domě sv. Vojtěcha. Přednášky i doprovodný program se uskutečnily tamtéž. Konference se původně měla konat již v září 2020, ale pro omezení z hygienických důvodů byla odložena. Za téma konference byla zvolena problematika vztahů církve a státu a civilního i kanonického manželského a rodinného práva.

Na konferenci se shromáždilo asi 50 účastníků, především členů SKP, členů církevních soudů, učitelů kanonického či konfesního práva a doktorandů. Kvůli hygienickým opatřením to mohla být pouze část účastníků, ostatní byli připojeni on-line.

Z České republiky se konference zúčastnil ICLic. Jiří Zámečník, soudce olomouckého interdiecézního soudu, prof. Damián Němec OP, vedoucí Katedry církevních dějin a církevního práva Cyrilometodějské teologické fakulty Univerzity Palackého, a dr. Monika Menke, z téže katedry.

Úvodní projevy pronesli Mons. dr. Krzystof Nitkiewicz, biskup sandoměřský, prof. Józef Krukowski z Polské akademie věd, dlouholetý předseda SKP, a Mons. dr. Ryszard Kasyna, biskup pelplinský, předseda Právní rady polské biskupské konference. Jednání se uskutečnilo v pěti blocích během dvou dnů.

V prvním bloku přednášek, zaměřeném na aktuální polské problémy, hovořil prof. Józef Krukowski o přínosu kardinála Stefana Wyszyńského a papeže Jana Pavla II. k zlepšení vztahů mezi církví a státem v Polsku po 2. světové válce. Toto téma je velice aktuální, nejen proto, že v neděli 12. září 2021 byl primas Stefan kardinál Wyszyński ve Varšavě blahořečen. Poté vystoupil Marek Markiewicz, advokát a novinář, s příspěvkem o současné problematice realizování polského konkordátu z roku 1993, a po něm Mikołaj Pawlak, ombudsman pro ochranu práv dítěte, s příspěvkem o aktuálních problémech svého oboru.

Další dva bloky byly věnovány kanonickoprávním tématům. Prof. Mirosław Sitarz z Katolické univerzity Jana Pavla II. v Lublinu pronesl příspěvek o právu věřících na svátosti v kanonickém a polském právu. Prof. Józef Krzywda z Papežské univerzity Jana Pavla II. v Krakově pojednal o podobnostech a rozdílech mezi základními předpisy manželského kanonického práva podle CIC/1983 a předpisy polského práva rodinného a opatrovnického. Dr. Agnieszka Romanko z Katolické univerzity Jana Pavla II. v Lublinu přednesla příspěvek věnovaný správnímu řízení podle práva kanonického a polského.

Dále vystoupil prof. Lucjan Świto z Univerzity Warmijsko-Mazurské v Olštýně s referátem o ochraně pastoračního tajemství, dr. Michał Grochowina z Kněžského semináře v Sandoměři s příspěvkem o povinnosti oznámit trestný čin v platném právu latinské církve a dr. Krzysztof Cisek z Kongregace pro nauku víry, který pojednal o povinnostech ordináře v řízeních týkajících se trestných činů vyhrazených Kongregaci pro nauku víry.

Večer byla v sandoměřské katedrále Narození Panny Marie sloužena slavnostní mše svatá, které předsedal biskup sandoměřský a koncelebrovali všichni přítomní biskupové a kněží. Následovalo valné shromáždění SKP, které schválilo výsledky hospodaření a zvolilo členy vedení na další období, a po něm tradiční společenský večer.

Druhý den pokračovalo jednání dopoledním blokem. Prof. Wojciech Góralski přednesl přednášku na téma *Error qualitatis* (kán. 1097 § 2 CIC/1983) v judikatuře Římské roty, dr. Kinga Szymańska pojednala o Posttraumatické stresové poruše a jejím psychologickém a psychiatrickém aspektu a prof. Ginter Dzierżon vystoupil s příspěvkem věnovaným úkolům znalců v rozsudcích Římské roty, týkajících se vlivu posttraumatické stresové poruchy na neschopnost k uzavření manželství. Nakonec prof. Zbigniew Janczewski přednesl referát o svátosti křesťanské iniciace jako imperativu, budujícím *communio familiaris*. Všichni, kdo v tomto bloku vystoupili, působí na Univerzitě kardinála Stefana Wyszyńského ve Varšavě.

Přednášející prof. Wojciech Góralski (Univerzita kardinála Stefana Wyszyńského). U stolu zleva prof. Leszek Adamowicz (Katolická univerzita Jana Pavla II. v Lublinu) a prof. Ginter Dzierżon (Univerzita kardinála Stefana Wyszyńského).

Následoval referát o vztahu mezi vírou a svátostí manželství v současné vědě kanonického manželského práva, který přednesl prof. Andrzej Pastwa ze Slezské univerzity v Katovicích. S posledním příspěvkem o revizi osobního statutu v rodinném právu vystoupil prof. Stanisław Leszek Stadniczeńko z Ekonomicko-humanitní akademie ve Varšavě.

Po diskusi a obědě se účastníci rozjeli do svých domovů. Vedení SKP rozhodlo, že příští ročník konference se uskuteční v Glivicích ve Slezsku a jeho tématem bude nejspíše nové trestní právo katolické církve.

Monika Menke

Periodikum Zrcadlo církve, Aktuality Společnosti pro církevní právo Praha – Brno – Olomouc – Stříbro vydává a rozesílá Společnost pro církevní právo, z. s., Sudoměřská 25, 130 00 Praha 3.

Fotografie na titulní straně: Účastníci letního křesťanského tábora pro děti v refektáři kláštera Zásmuky.
Participants of the summer Christian camp for children in the refectory of the Zásmuky priory (Middle Bohemia). Foto Ignisio z.s.

Šéfredaktor: P. Jiří Rajmund Tretera OP
Zástupce šéfredaktora: Záboj Horák
Redakční rada: Jan Beránek, Vojtěch Círus, Tomáš Grundza, Jakub Nagy, Marek Novák
Úprava fotografií: Antonín Krč

Starší čísla online: spcp.prf.cuni.cz/aktuality. Zrcadlo církve vychází dvakrát měsíčně.
spcp@prf.cuni.cz

ISSN 2695-0111